

1806; de bleve derhos udtryffelig ophævede ved Forordningen af 29de December 1815, hvorefter der endnu mindre kan være Tale derom. Det Lovbud, som endvidere er blevet freinhævet af det ærede Medlem fra Fyen, nemlig Forordningen af 15de September 1832, ere snarere et Argument imod end for det ærede Medlem, fordi denne Forordning, der taler om, hvad der efter Forordningerne af 1808 og 1809 endnu skulde berigtiges, kun refererer sig til disse tvende Lovbud, som Forordningen af 1815 har ophævet; der tales ikke et eneste Ord om Forordningen af 1806, og det er ganske naturligt, fordi den ikke kunde være noget Fundament i saa Henseende. Deraf at denne Forordning ikke bestemmer Noget om Godtgjærelse for Kjørlerne, medens den i andre Paragrapher bestemmer Godtgjærelse for andre Ydelse, fremgaaer det, at den netop har villet, at disse første Ydelse ikke skulde betales. Da der efter Krigen i 1848—50 blev ydet nogen Betaling eller Bederlag for slige Kjørler, saa var det, saavidt jeg veed, heller ikke støttet paa Forordningen af 1806, men det var, fordi man ansaae de paagjældende Krav for virkelige Billighedskrav. Men saa ere vi igjen kommen til det Punkt, hvormed jeg strax sagde, at jeg ikke vilde gaae ind derpaa, fordi jeg ikke har et saa tilstrækkeligt i det Enkelte gaaende Kjenndskab til den Slags Sager, at jeg kan see, om der er nogen tilstrækkelig Anledning til her at fyldestgjøre et Billighedskrav. — I en anden Henseende er det allerede af en æret Taler før mig blevet berørt, at selv om Forordningen af 1806 kunde siges at give en Anvisning med Hensyn til Repartition paa Hartkornet, saa indeholder den i alt Fald ikke nogen Analogi for at lade disse Byrder falde Statskassen tillast.

Lehmann: Det er egentlig kun en ganske simpel factiff Oplysning, som jeg ønsker at meddele i Anledning af, at den ærede næstsidste Taler (S. Pedersen) saa stærkt fremhævede, hvad der ogsaa tidligere er blevet bemærket, at disse Wgter for en meget stor Deel ere faldne paa Sylland. Jeg skal paa Grund heraf som den, der i sin Tid havde meget med Forslaget til Krigsskadeserstatnings-

loven at gjøre, tillade mig at gjøre opmærksom paa, at netop den Umstændighed, at der ikke eksisterede noget Retskrav paa Erstatning for Wgter til vor egen Armee — at Forordningen af 1806 ikke hjemlede en saadan, men tværtimod udelukkede den, derom var der aldeles ingen Tvivl — var et af Motiverne til, at det daværende Udvalg foreslog, og, efter hvad jeg antager, ogsaa et af Motiverne til, at Rigsdagen vedtog Forhøielsen af Erstatningen for Wgter til Sjændens Hær, idet disse for en stor Deel faldt paa de samme Folk, og man saaledes i Forhøielsen af Betalingen for de tydske Wgter havde et indirecte Middel til at lade Yderne komme i Besiddelse af et Gode, en Fordeel, som netop stod i Forhold til det Tryk, der havde hvilet paa dem. Det er altsaa ganske vist, at der tildeels allerede er ydet Bederlag for disse Wgter, og Spørgsmaalet er kun, om der nu bagefter skal gives et nyt Bederlag i saa Henseende. Forsaavidt man har paaberaabt sig det af mig benyttede Udtryk „Skat“, skal jeg, hvis det kan misforstaaes, forandre det derhen, at disse Kjørler ere Naturalpræstationer, som efter Lovgivningens skulde ydes af dem, der ere istand til at fyldestgjøre dem, og som altsaa for Landboernes Bedkommende fordeles paa Hartkornet efter de sædvanlige Wgtlister. Jeg indrømmer, at Forholdet for Kjøbstædernes Bedkommende er noget abnormt, men jeg kan ikke opfatte det anderledes, end at de Wgter, der skulde ydes af de enkelte Kjøbstadborgere, af hvilke kun saa have Heste og Vogn, og af hvilke de, som have Heste og Vogn, meget nødig ville give dem til det Slags Brug, ifølge en stiftende Overenskomst mellem Borgerne afholdes af Kommunen som een Person. Denne tager da Vogn paa Nullen hos Vognmændene, saa at disse efter Requisition komme til at yde alle de Wgter, som efter Forholdet skulde falde paa Kjøbstæderne. At Kjøbstæderne uden Tvivl have staaet sig meget vel ved at afgjøre Sagen paa denne Maade med Penge, betvivler jeg ikke; at de maaskee have handlet urigtigt ved at requirere Vogne paa Nullen istedetfor at slutte Contract med Vognmændene og leie dem een Gang for alle til at yde Wgterne